

Ds Jaco Zuurmond.

Bij wijze van nieuwjaarstoespraak

Die 'Magiërs uit het Oosten' – dat zijn wij!

Bij het woord 'magiërs' zijn wij snel geneigd om aan toverij te denken. En daarmee krijgt het verhaal iets sprookjesachtigs – en ver van ons bed.

Maar 'Magiërs' – dat staat voor de wetenschappers. Het wezen van 'magie' is dat je de wereld om je heen wilt begrijpen om die vervolgens te kunnen beheersen. Wetenschappers van de oude tijd vermoedden dat dat kon door bijv. de loop van de sterren te bestuderen. Moderne wetenschappers sturen ruimtesondes naar de maan, en laten atomen botsen. Maar het doel van alle onderzoek en kennis daar is nog steeds hetzelfde: de wereld begrijpen en beheersen.

Die 'magiërs uit het Oosten', dat waren gewoon de topwetenschappers van die tijd. Gisteren nog traden ze op in De Wereld Draait Door – om daar te vertellen wat ze kunnen met het menselijk DNA. En vandaag bezoeken ze de kerststal.

Ofwel: Geloof en Wetenschap ontmoeten elkaar in dit verhaal.

En daarmee gaat dit verhaal over ons.

Want om 'wetenschappers' te zijn hoef je echt niet op de UT te studeren. De wetenschap van onze tijd zit in ons allemaal. Onontkoombaar.

Als u bij een flinke longontsteking zou móeten kiezen: óf een gebed of God u wil redden, óf een penicillinekuur, wat zou u dan kiezen? Ofwel, op de plaats waar 75 jaar geleden nog God zat, albeschikkend... bepalend of de koorts zou winnen... of niet – precies op die plaats zit nu een klein pilletje.

Kortom: die magiërs, dat zijn wij, allemaal!

En die magiërs gaan op bezoek in de kerststal. Daar, in die stal, ontmoeten geloof en kennis elkaar. Óns geloof, en ónze kennis.

Daarmee is deze preek als vanzelf onze nieuwjaarstoespraak geworden. Want precies die ontmoeting van overgeleverd geloof en moderne kennis, dat is waar we in de Ontmoetingskerk mee bezig zijn, en waar we in het komend jaar eens te meer mee verder willen. Zo eerlijk als maar kan.

En dat wordt een kritische ontmoeting. Want het was niet wijs van de kerk om God vooral te gebruiken als gatenvuller voor alles wat wij als mensen nog niet zelf konden verklaren of beheersen. Dankzij dit godsbeeld werd God in de voorbije 100 jaar automatisch steeds kleiner. Voor iedereen.

Maar als we niet langer op díe manier willen geloven – God gebruiken voor dat deel van het leven dat we nog niet in onze macht hebben – hoe geloven we dan wél? Is die gatenvuller-god eigenlijk wel de God waar het in de Bijbel over gaat?

...

Tegelijk zullen de magiërs in die ontmoeting in de kerststal kritische vragen leren stellen bij hun wetenschappelijke attitude – bij ónze 'kennis' dus. Is onze kennis niet te veel gericht op 'beheersen'? Zeker, die kennis is bijzonder heilzaam gebleken, denk alleen maar aan de medische wetenschap. Maar alles wat geen macht of geld oplevert valt zo gemakkelijk buiten ons gezichtsveld. We zien het gewoon niet meer. En voor je het weet ont-kénnen magiërs zo de essentie van leven.

Lees een willekeurig interview met een geslaagde topman uit het bedrijfsleven of uit de politiek... waarin gevraagd wordt wat zij of hij anders zou doen... als alles nog eens over mocht. En steeds weer lees je: ik zou meer tijd aan mijn gezin geven.

Daar, in die kerststal, vertelt het Kleine Kind, simpel met zijn ogen, aan de Magiërs dat leven méér is. Dat waarheid méér is. Dat er ook andere kennis is dan de kennis die alleen maar uit is op macht. Dat leven niet alleen maar 'grijpen' is en 'nemen', en 'winst' en 'rendement'... maar dat de kern van het leven zit in het

ontvangen. Het wonder van het leven – Liefde, Vriendschap, Zorg, Vrede – gebeurt – en je ziet het alleen maar als je juist níet zoekt naar macht, als je durft te leven van de verwondering.

En beste Magiërs – zo vraagt het kind van Kerst – hoe gaan jullie *díe* kennis straks verbinden met jullie nieuwste DNA-technieken? Ik vraag maar...

Dat wordt een spannende gesprek, daar in die stal.

Het gesprek dat we mét elkaar komend jaar in de Ontmoetingskerk in alle openheid willen oefenen. Het zal goed zijn. Voor ons geloof. Én voor ons verstand.

Laat het zo zijn.

Video behorende bij de preek Teamwerk.

<https://youtu.be/ucgOCpexQeM>